

Національна академія правових наук України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

ВІСНИК

НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

Науковий юридичний журнал

Заснований у 1993 році

Періодичність випуску — 4 номери на рік

Том 28, № 1
2021

Харків
«Право»
2021

УДК 34
DOI: 10.31359/1993-0909-2021-28-1

ISSN 1993-0909
E-ISSN 2663-3116

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(протокол № 9 від 24 березня 2021 р.)*

Свідоцтво про державну реєстрацію
Серія KB № 23993-13833ПР від 11.07.2019 р.

**Журнал внесено до Переліку наукових фахових видань України
(категорія «Б») у галузі юридичних наук
(наказ МОН України № 6143 від 28.12.2019 р.)**

Видання включено до міжнародних наукометричних баз
Scopus
Index Copernicus International
(Варшава, Польща)

Вісник Національної академії правових наук України / редкол.: В. Тацій та ін. – Харків : Право, 2021. – Т. 28, № 1. – 410 с.

Засновники:

Національна академія правових наук України
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Видавець:

Національна академія правових наук України

Відповідальний за випуск
О. В. Петришин

Матеріали друкуються українською, російською та англійською мовами
Паралельне видання англійською мовою розміщено на офіційному сайті

Адреса редакційної колегії: 61024, Харків, вул. Пушкінська, 70, Національна академія правових наук України. Тел. (057) 707-79-89

Офіційний сайт: visnyk.kh.ua
e-mail: visnyk_naprunu@ukr.net

© Національна академія правових наук
України, 2021

National Academy of Legal Sciences of Ukraine
Yaroslav Mudryi National Law University

JOURNAL

OF THE NATIONAL ACADEMY
OF LEGAL SCIENCES OF UKRAINE

Scientific Legal Journal

Founded in 1993

Periodicity — 4 issues per year

Volume 28, Issue 1
2021

Kharkiv
«Pravo»
2021

UDC 34
DOI: 10.31359/1993-0909-2021-28-1

ISSN 1993-0909
E-ISSN 2663-3116

*Recommended for publication by the academic Council
Yaroslav Mudryi National Law University
(Protocol № 9 dated 24 March 2021)*

The certificate of state registration
KB № 23993-13833IIP date 11.07.2019

**Journal included in the List
of scientific professional publications
(category “B”) in the field of legal sciences**
(the order of MES of Ukraine No. 6143 dated on 28.12.2019)

Journal included in the international scientometric databases
Scopus
Index Copernicus International
(Warsaw, Poland)

Journal of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine / editorial board:
V. Tatsiy et al. – Kharkiv : Pravo, 2021. – Vol. 28, № 1. – 410 p.

The founders:
National Academy of Legal Sciences of Ukraine
Yaroslav Mudryi National Law University

Publisher:
National Academy of Legal Sciences of Ukraine

Responsible for the release of
O. V. Petryshyn

Materials are published in Ukrainian, Russian and English
Parallel publication in English is available on the official website

The Editorial Board address: 61024, Kharkiv, 70 Pushkinska Street, National
Academy of Legal Sciences of Ukraine. Ph.: (057) 707-79-89

Official website: visnyk.kh.ua
e-mail: visnyk_napnu@ukr.net

© 2021 National Academy of Legal
Sciences of Ukraine

НАУКОВА РАДА ВІСНИКА

Олександр Петришин – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (голова наукової ради (Національна академія правових наук України, Україна);

Юрій Барабаш – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Юрій Баулін – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Вячеслав Борисов – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України, Україна);

Валентина Борисова – кандидат юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Володимир Гаращук – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Володимир Голіна – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Володимир Гончаренко – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Вячеслав Комаров – кандидат юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Олександр Крупчан – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України, Україна);

Микола Кучерявенко – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Василь Лемак – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Конституційний Суд України, Україна);

Сергій Максимов – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Олена Орлюк – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності Національної академії правових наук України, Україна);

Микола Панов – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Володимир Пилипчук – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Науково-дослідний інститут інформатики і права Національної академії правових наук України, Україна);

Сергій Прилипка – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Петро Рабінович – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Львівський національний університет імені Івана Франка, Україна);

В'ячеслав Рум'янець – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Олександр Святоцький – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Видавництво «Право України», Україна);

Анатолій Селіванов – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Інна Спасибо-Фатєєва – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Володимир Тихий – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національна академія правових наук України, Україна);

Юрій Шемшученко – доктор юридичних наук, професор, академік НАН України та НАПрН України (Інститут держави і права імені В. М. Корецького Національної академії наук України, Україна);

Валерій Шепітько – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Михайло Шульга – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Василь Тацій – доктор юридичних наук, професор, академік НАН України та НАПрН України (голова редакційної колегії) (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Теофіль Асслер – професор (Університет Страсбурга, Франція);

Флаувіс Антоній Байас – професор (Бухарестський Університет, Румунія);

Юрген Базедов – професор (Інститут іноземного та міжнародного приватного права імені Макса Планка, Німеччина);

Вільям Еліот Батлер – професор (Школа права, Університет штату Пенсильванія, США);

Юрій Битяк – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Станіслав Бука – професор (Балтійська міжнародна академія, Латвія);

Єрмек Бурібасв – доктор юридичних наук, професор (Казахський національний педагогічний університет імені Абая, Республіка Казахстан);

Чаба Варга – професор (Інститут правових досліджень, Угорська академія наук, Угорщина);

Анатолій Гетьман – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Євген Гетьман – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національна академія правових наук України, Україна);

Сергій Глібо – кандидат юридичних наук, доцент (Науково-дослідний інститут правового забезпечення інноваційного розвитку Національної академії правових наук України, Україна);

Андрій Гриняк – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Київський регіональний центр Національної академії правових наук України, Україна);

Костянтин Гусаров – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Наталія Гуторова – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Полтавський юридичний інститут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Україна);

Томас Давуліс – професор (Вільнюський державний університет, Литва);

Томас Жиаро – професор (Варшавський університет, Польща);

Володимир Журавель – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національна академія правових наук України, Україна);

Микола Іншин – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна);

Оксана Капліна – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Фархад Карагузов – доктор юридичних наук, професор (Інститут приватного права Каспійського університету, Республіка Казахстан);

Емануель Кастеллярран – професор (Університет Страсбурга, Франція);

Рольф Кніпер – професор (Університет Гете, Німеччина);

Танел Керімає – професор (Школа права, Талліннський технічний університет, Естонія);

Олексій Кот – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Київський регіональний центр Національної академії правових наук України, Україна);

Наталія Кузисцова – доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України (Національна академія правових наук України, Україна);

Райнер Кульмс – професор (Інститут іноземного та міжнародного приватного права імені Макса Планка, Німеччина);

Йошіке Курумисава – професор (Школа права, Університет Васеда, Японія);

Ірина Лукач – доктор юридичних наук, професор (Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна);

Снєголе Матюльєне – професор (Університет імені Миколаса Ромеріса, Литва);

Катерін Меа – професор (Лісабонський університет, Португалія);

Василь Настюк – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Мар'яна Пленюк – доктор юридичних наук, професор (Київський регіональний центр Національної академії правових наук України, Україна);

Світлана Серьогіна – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Науководослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування Національної академії правових наук України, Україна);

Ізабела Скомєрська-Муховська – професор (Лодзинський університет, Польща);

Кирило Томашевський – доктор юридичних наук, доцент (Установа освіти Федерації профспілок Білорусі «Міжнародний університет «МИТСО», Республіка Білорусь);

Жанна Хамзіна – доктор юридичних наук, професор (Казахський національний університет імені Абая, Республіка Казахстан);

Віктор Шевчук – доктор юридичних наук, професор (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Ольга Шило – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Ханс Іоахім Шрамм – професор (Інститут Східного права Університету технології, бізнесу і дизайну, Німеччина);

Раймундас Юрка – професор (Університет Миколаса Ромеріса, Литва);

Іван Яковюк – доктор юридичних наук, професор (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна);

Олег Ярошенко – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України (Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, Україна).

SCIENTIFIC COUNCIL OF THE JOURNAL

Oleksandr Petryshyn – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Chairman of the Scientific Council) (The National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine);

Yurii Barabash – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Yurii Baulin – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Viacheslav Borysov – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Scientific and Research Institute for Study of Crime Problems named after Academician V. V. Stachys of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine);

Valentyna Borysova – PhD (Law), Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Volodymyr Garashchuk – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Volodymyr Golina – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Volodymyr Goncharenko – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Viacheslav Komarov – PhD (Law), Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Oleksandr Krupchan – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Scientific and Research Institute of Private Law and Entrepreneurship named after Academician F. G. Burchak of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine);

Mykola Kucheriavenko – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Vasyl Lemak – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (The Constitutional Court of Ukraine, Ukraine);

Sergii Maksymov – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Olena Orliuk – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Scientific and Research Institute of Intellectual Property of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine);

Mykola Panov – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Volodymyr Pylypchuk – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Scientific and Research Institute of Informatics and Law of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine);

Sergii Prylypko – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Petro Rabinovych – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Ivan Franko National University of Lviv, Ukraine);

Viacheslav Rumiantsev – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Oleksandr Sviatotskyi – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Publishing House “Law of Ukraine”, Ukraine);

Anatolii Selivanov – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Inna Spasybo-Fateieva – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Volodymyr Tykhyi – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (The National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine);

Yurii Shemshuchenko – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Sciences of Ukraine and National Academy of Legal Sciences of Ukraine (V. M. Koretsky Institute of State and Law of the National Academy of Sciences of Ukraine, Ukraine);

Valerii Shepitko – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Mykhailo Shulga – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine)

EDITORIAL BOARD

Vasyl Tatsiy – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Sciences of Ukraine and the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Chairman of the Editorial Board) (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Théo Hassler – Professor (The University of Strasbourg, France);

Flavius Antoniu Baias – Professor (The University of Bucharest, Romania);

Jürgen Basedow – Professor (Max Planck Institute of the foreign and international private law, Germany);

Băieșu Sergiu – Doctor in Law, University Professor (Faculty of law of Moldova State University, Moldova);

William Eliot Butler – Professor (The School of Law, University of Pennsylvania, USA);

Yurii Bytiak – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Stanislav Buka – Professor (Baltic International Academy, Latvia);

Yermek Buribayev – Doctor of Law, Professor (Abai Kazakh National Pedagogical University, Kazakhstan);

Csaba Varga – Professor (The Institute of Legal Studies, Hungarian Academy of Sciences, Hungary);

Anatolii Getman – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Yevhen Hetman – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (The National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine);

Andriy Hryniak – Doctor of Juridical Science, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Kyiv Regional Center of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine Kyiv, Ukraine);

Konstantyn Gusarov – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Nataliia Gutorova – Doctor of Law, Professor (Poltava Law Institute of the Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Tomas Davulis – Professor (Vilnius State University, Lithuania);

Tomasz Giaro – Professor (Warsaw University, Poland);

Mykola Inshyn – Doctor of Law, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine);

Farkhad Karagusov – Doctor of Law, Professor (The Institute of private law of Caspian university, Republic of Kazakhstan);

Emanuel Castellarin – Professor (The University of Strasbourg, France);

Rolf Knieper – Professor (Coethe University Frankfurt, Germany);

Karl Hermann Kästner – Professor (The Universit of Tübingen, Germany); Rolf Knieper – Professor (Coethe University Frankfurt, Germany);

Tanel Kerikmäe – Professor (The School of Law, Tallinn Technical University, Estonia);

Olexiy Kot – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Kyiv Regional Center of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine Kyiv, Ukraine);

Nataliia Kuznietsova – Doctor of Law, professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (The National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine);

Rainer Kulms – Professor (Max Planck Institute of the foreign and international private law, Germany);

Yoshiike Kurumisawa – Professor (The School of Law, Waseda University, Japan);

Iryna Lukach – Doctor of Law, Professor (Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine);

Snieguolė Matulienė – Professor (The University of Mykolas Romeris, Lithuania);

Catherine Maia – Professor (The University of Lisbon, Portugal);

Vasyl Nastyuk – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Konrad Osajda – Ph. D. (The University of Warsaw, Poland);

Mariana Pleniuk – Doctor of Law, Professor (Kyiv Regional Center of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine Kyiv, Ukraine);

Svitlana Serohina – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of Ukraine (Scientific and Research Institute of State Building and Local Government of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Ukraine);

Isabela Skomerska-Mukhovska – Professor (The University of Lodz, Poland);

Kyrylo Tomashevskiy – Doctor of Law, Associate Professor (Educational establishment of the Federation of Trade Unions of Belarus “International University “MITSO”, Republic of Belarus);

Zhanna Khamzina – Doctor of Law, Professor (Abai Kazakh National Pedagogical University, Kazakhstan);

Viktor Shevchuk – Doctor of Law, Professor (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Hans Joachim Schramm – Professor (The Institute of Eastern Law of the University of Technology, Business and Design, Germany);

Raimundas Jurka – Professor (The University of Mykolas Romeris, Lithuania);

Ivan Yakoviyk – Doctor of Law, Professor (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine);

Oleg Yaroshenko – Doctor of Law, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine (Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine)

СЛОВО РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ!

Вісник Національної академії правових наук України – це фаховий науково-практичний журнал, у якому понад 27 років поспіль знаходять своє відображення наукові й практичні розробки з актуальних загальнотеоретичних, галузевих правових проблем і правозастосовної практики, зокрема теорії та історії держави і права, конституційного й державного будівництва, цивільного, трудового, фінансового, господарського, адміністративного, митного, екологічного та кримінального права, кримінального та цивільного процесів, криміналістики та інших.

Конкуренція ідей, їх наукове обґрунтування слугують належним рівнем задоволення інформаційних потреб у знаннях у галузі права, розробки загальнотеоретичних проблем нормотворення та правозастосування, дослідження проблем історії національного державотворення, теорії та практики міжнародного й національного права інших країн, висвітлення теоретичних засад та прикладних аспектів діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування.

Однак інформаційний розвиток суспільства не стоїть на місці, як і час в цілому. Правова наука і практика не можуть залишатися осторонь від сучасних глобальних та всеохоплюючих процесів, а наукові думки, ідеї мають стати підґрунтям для обґрунтованих рішень, які оновлюються, модернізуючись відповідно до сучасних інформаційних реалій, зумовлених інтеграцією ринків України та країн-членів Європейського Союзу.

Орієнтація на Європейський вектор розвитку суспільних відносин вимагає від науки формування нового мислення, сприйняття новітніх конструкцій діджиталізації, цифрової трансформації, цифрової освіти, діджиталмаркетингу тощо. У процесі входження України у правовий простір Європейського союзу загальноєвропейські правові конструкції, які до не давнього часу були маловідомими та малодослідженими в українських дослідженнях мають стати об'єктом пильної уваги українських правознавців. Можливість для активності досліджень та наукового аналізу вченим стала доступною завдяки розвитку всеохоплюючих процесів та інформаційних баз даних, зокрема й наукометричної – Scopus.

Наукометрична база Scopus – це найбільша у світі єдина наукометрична платформа, яка створена у 2004 році видавничою корпорацією Elsevier. Станом на 2020 рік база містить 24 000 проіндексованих активних назв наукових видань. За минулий рік до бази даних було додано 820 нових журналів. Наукометричний апарат бази даних забезпечує облік публікацій науковців і установ, у яких вони працюють, статистику авторського цитування та ін., що надає можливість не лише створити уявлення про діяльність вченого, а й в цілому міжнародної співпраці.

Повідомляємо Вам, що журнал «Вісник Національної академії правових наук України» у 2020 році визнано високопрофесійним науковим фаховим виданням України, яке увійшло до наукометричної бази даних Scopus.

Науковий юридичний журнал «Вісник Національної академії правових наук України» висвітлює найкращі результати наукових праць, робить вагомий внесок у розвиток інтелектуального потенціалу та забезпечує в цілому комунікацію між вченими-дослідниками.

Запрошуємо науковців до подальших наукових дискусій на сторінках журналу «Вісник Національної академії правових наук України».

Дякуємо за співпрацю засновнику «Наукового альянсу» Денису Сергійовичу Пилипенку!

A WORD FROM THE EDITORIAL BOARD!

Bulletin of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine is a professional research-to-practice journal, which for more than 27 years in a row reflects scientific and practical developments on topical general, branch-related legal issues and law enforcement practice, including theory and history of state and law, constitutional and state building, civil, labour, financial, economic, administrative, customs, environmental and criminal law, criminal and civil proceedings, forensics, etc.

Competition of ideas and their scientific substantiation serve as an appropriate level of satisfaction of information needs in knowledge in the field of law, development of general theoretical problems of rule-making and law enforcement, research of history of national state-building, theory and practice of international and national law of other countries, coverage of theoretical principles and applied aspects of activities of state bodies and local self-government authorities.

However, the information development of society does not stand still, as does time in general. Legal science and practice cannot shy away from modern global and comprehensive processes, and scientific opinions and ideas should become the cornerstone for sound decisions, which are updated and modernised in accord with modern information realities due to the integration of markets of Ukraine and EU Member States.

Orientation towards the European vector of development of public relations requires the science to develop new thinking patterns, the perception of the latest concepts of digitalisation, digital transformation, digital education, digital marketing, etc.

In the process of Ukraine's accession to the legal space of the European Union, pan-European legal concepts, which until recently were little known and understudied in Ukrainian research, should become the subject of focus of Ukrainian legal scientists. Opportunity for active research and scientific analysis has become available to scientists through the development of comprehensive processes and information databases, including the scientometric database of Scopus.

The Scopus scientometric database is the world's largest scientometric platform established in 2004 by Elsevier Publishing Corporation. As of 2020, the database contains 24,000 indexed active titles of scientific publications. Last year, 820 new journals were included in the database. The scientometric apparatus of the database provides accounting of publications of scientists and institutions in which they work, statistics of author's citations, etc., which gives an opportunity not only to create an insight into the activities of the scientist, but also into the international cooperation in general.

The inform you that in 2020, the "Bulletin of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine" journal was recognised as a highly professional specialised scientific publication of Ukraine, which is included in the Scopus scientometric database.

Scientific Legal Journal "Bulletin of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine" journal covers the best results of scientific studies, makes a substantial contribution to the development of intellectual potential and provides overall communication between researchers.

We invite scientists to further scientific discussions on the pages of the "Bulletin of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine" journal.

We would like to acknowledge Denys Serhiiovych Pylypenko, the founder of Science Alliance, for cooperation!

Зміст

СТАТТІ

ПЕТРИШИН О. В., ГИЛЯКА О. С.

Права людини в цифрову епоху: виклики, загрози та перспективи..... 17

КАРПАЧОВА Н. І.

Роль міжнародних організацій із захисту прав людини
в умовах конфлікту на сході України..... 36

ОМЕЛЬЧУК О. М., ГРИНЬКО С. Д., ІВАНОВСЬКА А. М.,
МІСІНКЕВИЧ А. Л., АНТОНЮК В. В.

Захист прав людини в контексті формування принципу
верховенства права: міжнародний аспект..... 51

ПИЛИПЕНКО В. П., ПИЛИПИШИН П. Б., РАДАНОВИЧ Н. М.

Особливості правового регулювання прав людини
під час збройних конфліктів..... 74

БОБРОВА Ю. Ю., БОБРОВ Ю. О.

Дотримання гендерної рівності як складова цивільного
демократичного контролю над військовою організацією держави 93

ЛУК'ЯНОВ Д. В., СТЕШЕНКО В. М., ПОНОМАРЬОВА Г. П.

Свобода вираження поглядів та іслам: уроки Charlie Hebdo 112

БУХАНЕВИЧ О. М., МЕРНИК А. М., ПЕТРИШИН О. О.

Підходи до розуміння категорії «особливі правові режими» 133

ГЕТЬМАН Є. А., ПОЛІТАНСЬКИЙ В. С., ГЕТЬМАН К. О.

Світовий досвід впровадження електронних адміністративних послуг..... 151

СІЦІНСЬКА М., СІЦІНСЬКИЙ А., НІКОЛАЄВ В.,
ХАДЖІРАДЄВА С., ГАСЮК І.

Юридичні та соціально-економічні аспекти реформування
системи вищої освіти України 170

НЕПОМНЯЩИЙ О. М., МАРУШЕВА О. А., ПРАВ Ю. Г.,
МЕДВЕДЧУК О. В., ЛАГУНОВА І. А.

Окремі аспекти системи державного управління закладами вищої освіти:
світові практики та український вимір..... 190

ПОГРІБНИЙ С. О., КОТ О. О.

Оновлення цивільного кодексу України як запорука
ефективної взаємодії держави та суспільства 203

ГРИНЯК А. Б., ГРИНЯК О. Б.	
Договірні підстави виникнення права власності на житло	221
ДЯКОВИЧ М. М., МИХАЙЛІВ М. О.	
Правовий механізм регулювання статусу донорських органів як об'єкта цивільного права	248
ПУЧКОВСЬКА І. Й., БІЛЯЄВ О. О., ЯНИШЕН В. П., УРАЗОВА Г. О.	
Ефективність системи захисту прав споживачів при купівлі товарів в інтернет-магазинах	266
ЯРОШЕНКО О. М., СЛЮСАР А. М., ЖИГАЛКІН І. П., ЯКОВЛЄВА Г. О.	
Оцінка якості рекомендацій антимонопольного регулятора в умовах розвитку правової системи України	286
СТЕФАНЧУК М. О., МУЗИКА-СТЕФАНЧУК О. А., СТЕФАНЧУК М. М.	
Перспективи правового регулювання відносин у сфері використання штучного інтелекту	306
ГУСАРОВ С. М., МЕЛЬНИК К. Ю.	
Нові підходи до правового регулювання та організації праці в Україні	333
ШЕПІТЬКО В. Ю., ШЕПІТЬКО М. В.	
Роль криміналістики та судової експертизи в міжнародному співробітництві з розслідування злочинів	355
ЖУРАВЕЛЬ В. А.	
Криміналістична діагностика: поняття, значення та сфера реалізації	371
КЕРНЯКЕВИЧ-ТАНАСІЙЧУК Ю. В., СЕЗОНОВ В. С., НИЧИТАЙЛО І. М., САВЧУК М. А., ЦАРЬОВА І. В.	
Проблеми криміналістичної ідентифікації почерку у судовій експертизі	389

Table of contents

ARTICLES

PETRYSHYN O. V., HYLIKA O. S. Human rights in the digital age: Challenges, threats and prospects.....	17
KARPACHOVA N. I. The role of international human rights organisations in the context of the conflict in eastern Ukraine	36
OMELCHUK O. M., HRYNKO S. D., IVANOVSKA A. M., MISINKEVYCH A. L., ANTONIUK V. V. Protection of human rights in the context of the development of the rule of law principle: The international aspect.....	51
PYLYPENKO V. F., PYLYPYSHYN P. B., RADANOVYCH N. M. Features of legal regulation of human rights in armed conflicts.....	74
BOBROVA YU.YU., BOBROV YU.O. Respect for gender equality as a component of civilian democratic control over the military organisation of the state.....	93
LUKIANOV D. V., STESHENKO V. M., PONOMAROVA H. P. Freedom of expression and Islam: Charlie Hebdo's lessons.....	112
BUKHANEVYCH O. M., MERNYK A. M., PETRYSHYN O. O. Approaches to understanding the category "special legal regimes"	133
HETMAN YE.A., POLITANSKYI V. S., HETMAN K. O. Global experience in implementing electronic administrative services.....	151
SITSINSKA M., SITSINSKIY A., NIKOLAIEV V., KHADZHYRADIEVA S., HASIUK I. Legal and socio-economic aspects of reforming Ukraine's higher education system	170
NEPOMNYASHCHYY O. M., MARUSHEVA O. A., PRAV YU.H., MEDVEDCHUK O. V., LAHUNOVA I. A. Certain aspects of the system of public administration of universities: World practices and the Ukrainian Dimension	190
POHRIBNYI S. O., KOT O. O. Updating the civil code of Ukraine as a guarantee of effective interaction between the state and society	203
HRYNIAK A. B., HRYNIAK O. B. Contractual grounds for the emergence of housing ownership.....	221